

G E H E I M

Kort samenvattend verslag van de op 29 en 30 September 1956, ter voorbereiding van het 18e Partijcongres gehouden conferentie van het C.P.N.-district Amsterdam.

Deelnemers:

Aantal aangewezen gedelegeerden 385, hiervan op eerste dag aanwezig 325, (74 vrouwen en 251 mannen), op de tweede dag 305.

Beveiliging:

Met betrekking tot de beveiliging werd de gebruikelijke methode (contrôle op partijboekje en mandaatkaart), toegepast. Buitengewone maatregelen waren niet toegepast.

Commissies:

Terstond na de opening werd overgegaan tot de benoeming van een drietal commissies t.w.:

- a. de mandaatcommissie, voor onderzoek van de mandaten.
- b. de telcommissie, voor het tellen en controleren van de uitgebrachte stemmen.
- c. de candidatencommissie, ter bespreking van de kandidaten-afgevaardigden naar het Congres.

De voor deze commissies door de voorzitter Christiaan BISCHOT, voorgestelde leden, werden zonder stemming gekozen verklaard.

Samenstelling Congres-delegatie:

Met de kennelijke bedoeling, om de samenstelling van de congres-afvaardiging in handen te houden, heeft het districtsbestuur de mandaatcommissie doen samenstellen uit de leden van het partij- en het districtsbestuur, aangevuld met enkele partijgenoten, die met de meeste kandidaten bekend waren.

Door het district konden 170 afgevaardigden naar het congres worden gezonden. De candidaat gedelegeerden waren door de diverse afdelingen naar verhouding van ledenaantal aangewezen. Mede om ter districtsconferentie zgn. een keuze mogelijk te maken, waren door elke afdeling enkele kandidaten boven de toegestane sterkte van haar afvaardiging gesteld. Zij moest daarbij vermelden aan welke kandidaten de voorkeur werd gegeven. De "voorkeur" kandidaten werden op een als stembiljet gebezigde lijst, boven - de overigen onder - een streep vermeld.

Hoewel namens de commissie ter conferentie werd medegedeeld, dat in de door de afdelingen gewenste volgorde slechts in enkele gevallen verandering was gebracht, bleek, dat in vele gevallen van de voordracht van de afdelingen was afgeweken. Hierover ontstond zich een discussie, waaraan vele aanwezigen deelnamen en waarin tal van wensen betreffende de plaats van bepaalde kandidaten, op de lijst werden kenbaar gemaakt. Aan deze verlangens werd evenwel in geen enkel opzicht tegemoet gekomen.

Hoewel de deelnemers aan de conferentie zich niet zo volgzzaam betoonden, als gebruikelijk is, (zie hierover later meer) werd voldoende discipline betoond, om aan de verkiezing van de congresdelegatie de door het districtsbestuur gewenste uitslag te geven.

Toch verkregen diverse onder de streep geplaatsten, een niet gering aantal stemmen. Geen van hen kon evenwel een voorkeur-candidaat in dit opzicht verslaan.

Inleiding:

De inleiding op de conferentie werd gehouden door de eerste secretaris van het district Amsterdam, W. van 't SCHIP. Hij gaf conform de bij rondschriften gegeven aanwijzing van het partijbestuur te kennen, dat hij niet de gebruikelijke politieke inleiding zou houden en dat zijn toespraak slechts zou neerkomen op een korte samenvatting van wat in de afdelingen naar aanleiding van de discussiegrondslag naar voren was gebracht. Van 't SCHIP ontkende, dat de gebeurtenissen op en rondom het 20ste Congres van de C.P.S.U. verwarring in de Partijgelederen hadden gebracht. Enkele leden evenwel, hadden deze kwestie niet aanstonds op de juiste manier kunnen verwerken. De grote meerderheid van de partijleden onderschreef het door de partijleiding ingenomen en bekendgemaakte standpunt ten deze, al was kritiek daarop niet geheel achterwege gebleven. De enkelen, die te kennen hadden gegeven, dat ook in de C.P.N. aan persoonsverheerlijking werd gedaan, hadden ongelijk. Zij, die beweerden, dat de democratie in de Partij, niet altijd, of niet steeds op de juiste wijze in toepassing werd gebracht, hadden in zoverre gelijk, dat daarvan inderdaad uit noodzaak wel eens een enkele maal was afgeweken.

Met betrekking tot de tactiek om tot eenheid in de vakbeweging te komen, was volgens de inleider verwarring ontstaan, ook in de gelederen van de bestuurders. De partij of het partijbestuur kan en mag niet beslissen in niet of wel opheffen van de E.V.C. Dit is een zake welke de E.V.C. zal regelen. In de afdelingsvergaderingen was voorts kritiek gebracht, op de verhouding van de Partij, tot de intellectuelen. Sommige partijgenoten meenden dat de intellectuelen te veel verwaarloosd werden, anderen daarentegen, waren bevreesd, dat de Partij hierdoor het "cachet" arbeiderspartij zou verliezen. Het opheffen van de bedrijfsafdelingen had geen onverdeelde instemming gekregen. Een zekere binding met de bedrijven werd door velen noodzakelijk geacht. In hoeverre aan deze wens tegemoet kan worden gekomen, aldus Van 't SCHIP, zou worden nagegaan. De bedrijfskranten, moeten voorlopig blijven verschijnen. Enige tegenstanders van de opheffing van de bedrijfsafdelingen beriepen zich op de theorie van Lenin. Lenin echter, kon geen mening hebben over de wenselijkheid, om in 1956 te Amsterdam de bedrijfsafdelingen te handhaven, volgens spreker.

De kritiek over het plan tot samenvoeging van diverse afdelingen, was niet van ernstige aard. Deze samenvoeging was o.a. in het belang van de eenheid van actie nodig. De P.v.d.A. bijvoorbeeld had in Amsterdam slechts 12 afdelingen, de C.P.N. 57. Dit zou er in een zelfde geval van samenwerking toe leiden, dat diverse C.P.N.-bestuurders zouden moeten aanbellen bij dezelfde P.v.d.A.-bestuurders.

Met betrekking tot het gestelde in het slot van hoofdstuk 3 van de Discussiegrondslag, waartegen veel kritiek was naar voren gekomen, merkte Van 't SCHIP op, dat men dit niet zo letterlijk moest nemen. Onverzoenlijke strijd zou gevoerd worden, tegen verkeerde opvattingen, niet tegen personen. Wellicht kon deze clause op het congres enigszins anders geformuleerd worden.

Discussie:

Diverse discussianten misten in het verslag de zelfkritiek. Hoewel men zich, zij het schoorvoetend, in het algemeen wel bleek te kunnen neerleggen, bij de opheffing van de bedrijfsafdelingen, werd toch

de wenselijkheid naar voren gebracht een zekere binding met de bedrijven te bewaren. De bedrijven vormden het enige terrein, zo betoogden enkelen, waarop voor het ogenblik enige samenwerking met andersdenkenden mogelijk was.

Voor wat betreft de samensmelting van de afdelingen werd het rapport te schematisch geacht. (Van 't SCHIP had voor Amsterdam suggesties gedaan).

Tegen de zienswijze van het Partijbestuur, dat de de-Stalinisatie een aan gelegenheid van de C.P.S.U. alleen was, kwamen enkele afgevaardigden in verzet. Een van hen wees er op, dat hij de mening van de hele afdeling weergaf.

Vooraf richtte de kritiek zich tegen het slot van hoofdstuk 3 van de Discussiegrondslag. Immers, reeds thans was de gang van zaken zo, dat ieder die blijk durfde te geven van een van die van de leiding afwijkende mening, terstond werd gedoodverfd als sectariër, Titoïst of anarchist. Een afgevaardigde, wiens betoog in de zaal veel instemming vond, doch tegen wiens persoon men een antipathie opvatte wegens zijn beschaafde spraak, zijn "gentlemanlike" optreden, en het bezigen van voor het gros der aanwezigen onbegrepen uitdrukkingen, nam het op voor de intellectuelen in de Partij, aan wie naar zijn mening niet voldoende recht werd gedaan. Deze discussiant, stelde tevens, dat met het maken van fouten in de C.P.S.U., zowel als in de C.P.N., maar vooral in de laatste, reeds direct na het einde van de oorlog begonnen was. De mening overheerste, dat wel werd aangegeven wat niet goed was, geweest of gedaan, maar niet wat wel gebeuren moest, en hoe.

Beantwoording discussie:

In zijn antwoord aan de discussianten, wees Van 't SCHIP er op, dat dit geen districtsconferentie was geweest en dat in dit geval van de normale procedure was afgeweken. Het had immers in de bedoeling gelegen, dat alleen gediscussieerd zou worden over wat in de diverse afdelingsvergaderingen naar voren was gebracht. De afgevaardigden hadden zich daaraan niet strikt gehouden en wellicht was dit de reden, waarom deze conferentie een "beetje ongelukkig" verlopen was. Voor de behandeling van de organisatorische zaken betreffende het district, zo mede voor de verkiezing van een nieuw districtsbestuur, zou binnen zeer korte tijd een andere conferentie worden gehouden.

Sfeer en Stemming:

Inderdaad kon worden vastgesteld, dat deze conferentie niet in de sfeer is verlopen, door welke dergelijke C.P.N. bijeenkomsten zich gewoonlijk kenmerken. In strijd met de bedoeling, had de voorzitter bij de opening medegedeeld, dat zij die alsnog aan de discussie (over de discussiegrondslag) wilden deelnemen, zich daarvoor konden opgeven.

Bedoeld was echter alleen discussie over het rapport van Van 't SCHIP. Toen in de loop van de zitting van de eerste dag bleek, dat velen een uitgebreide discussie aangingen buiten de inhoud van het rapport om, besloot het districtsbestuur, dat op de tweede dag alleen, het woord nog zou worden verleend aan de enkelen die zich op de eerste dag reeds hadden opgegeven, maar nog niet aan de beurt waren geweest.

De voorzitter, die dit bij de opening van de tweede zitting mededeelde, motiveerde e.e.a. door te beweren, dat men alleen maar het woord zou voeren over wat de voorgangers hadden gezegd. Hij maakte daarbij tevens bekend, dat ieder, die zich buiten het in het rapport vermelde begaf, zou worden afgehamerd.

Behoort bij schrijven No. : 358807.

- 4 -

GEHEIM

Dit werd door velen als een "spreekverbod" gekwalificeerd. Aangevoerd werd, dat niemand te voren kon weten, wat een ander wilde gaan zeggen. Een, door een afgevaardigde gedane suggestie, dat nieuwe discussianten hun bijdragen op schrift zouden stellen en zo indienen, werd door de voorzitter gretig in een voorstel omgezet, dat werd aangenomen.

Een en ander werd oorzaak van een enigzins balsturige stemming bij diverse aanwezigen. Enkele afgevaardigden, die na te zijn afgehamerd een verontschuldiging maakten maar onverstoorbaar op het verboden terrein doorgingen, werden aan het einde van hun toespraak beloond met een uitbundig applaus.

October 1956.